

ועוד תיקנו מטעם זה מעלה יתירה במילוי המים למי חטאת, שיהיו שומרין את ממלאי המים שמירה יתירה ואפילו מטומאת התהום, כלומר: שמא ייטמאו מטומאת קבר שהוא בקרקע, שבוקעת הטומאה ועולה עד לרקיע.⁽¹⁾ ולא היו עושין שימור זה אלא בממלא מי חטאת אבל לא בשורף את הפרה, שהרי אי אפשר לשומרו מקרי, לפי ששריפת הפרה אינה אלא בגדול הרואה קרי, ולקרי שלא בהרגשה לא היו חוששין, וכיון שכן אף מטומאת התהום לא היו משמרין אותו, מה שאין כן למילוי המים היו לוקחים תנוקות עד בני שבעה או שמונה, שאין לחוש בהם שמא ראו קרי [ריטב"א, וראה תוספות].

הצירות היו בירושלים על גבי הסלע, ותחתיהם חלל מפני קבר התהום [ספק קבר]⁽²⁾, ועל ידי החלל שעל הקבר אין הטומאה בוקעת ומטמאת את היושב על הסלע.

ומקשינן: וכי אטו סבר רבי יהודה: כל אהל שאינו עשוי בידי אדם אינו אהל?!

ורמינהו:

שנינו במשנה במסכת פרה: מטמאין היו את הכהן השורף את הפרה האדומה, ומטבילין אותו מיד, והיה שורף את הפרה קודם שהעריב שמשו; והטעם שעשו כן כדי להוציא מליבן של צידוקים שהיו אומרים, דוקא כשהעריב שמשו הרי הוא כשר.

והואיל וטבול יום כשר בפרה, עשו בה חכמים מעלות הרבה כדי שלא יזלזלו בה; ותיקנו שכל מעשה הפרה יהיו בכלי גללים וכלי אבנים וכלי אדמה שאינן מקבלין טומאה; והכהן השורף את הפרה הזקיקוהו חכמים לפרישת שבעה ימים קודם שריפתה, ואין אחיו הכהנים נוגעין בו, ומזין עליו מאפר פרה אדומה כל שבעה כדי לטהרו.

לכהן השורף את הפרה שלא נשמר מכל זה, אלא שימור זה מעלה בעלמא הוא שעשו חכמים במי חטאת.

2. כתב הריטב"א: ולא היו עושין לו שימור גדול משאר טומאות, משום דהוי מלתא דלא אפשר, שהרי היו טמאין משעת לידה, שהיתה אמן טמאה לידה וטימאתן, אלא שמקואות היו בחצרות אלו שהיו מטבילין אותן.

והמאירי כתב: ואין חוששין למה שאמותיהם מטמאות אותם בטומאת נדתן, שאין חוששין אלא לטומאת מת; וכן אין חוששין שאמותיהם נטמאו במת בעוד שהן עוברות, שבאותה שעה טומאת בית הסתרים היא; והתבאר בתוספתא: שהיו מגדלים אותם לשם עד בני שבעה או

כשר ומין במינו, ואינו חוצץ ולא מבטל כלל, אלא שגזירת הכתוב הוא שלא תהא למעלה מן הסוכה דבר שהוא חשוב אהל אפילו ממינה, ומפני זה נחלקו בה שמא הקפיד הכתוב או בטפח או בארבעה; אלא הכא מדין ביטול שאינו יושב תחת הסוכה; ולפי שהדין נותן שלא יהא תחתון מבטל העליון, והרי הכל כבגדים וכלים שהעליון מיסך עליהם, היה בדין שלא תפסל בטפח ולא בארבעה, ובעו אהל חשוב וקבוע, ואי לא הרי הם כבגדיו שאינם מבטלים כלום מן העליון; וראה עוד בר"ן.

1. כתב הריטב"א: ואין שימור זה מן הדין, דהא אחזקי טומאה לא מחזקינן, ולא עוד אלא שאין מקום לשמירה זו, כיון שעתידין ליתן את המים